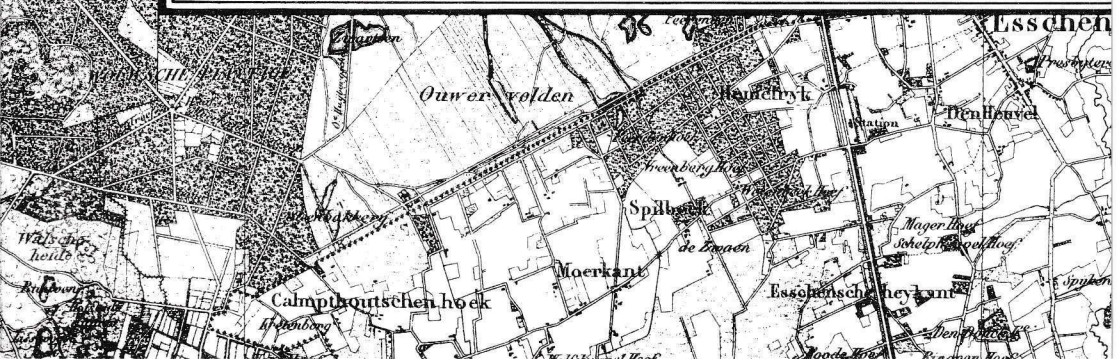

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

1-'98

Jaarverslag Vierschaer 1997

Bestuursaangelegenheden

Het bestuur had op 31 december de volgende samenstelling: Arno Melis, voorzitter, Huub Jonckheere, secretaris, Jan Raats, penningmeester, Theo Giele, Cees Cuperus, Piet Hoendervangers, Jan Vissenberg, Raymond Van Staey, Frans Schuurbijs, Wanda Broos-Hillemans en Karolien Dijkstra-Havermans, bestuursleden.

Bestuursleden bezochten o.a. de receptie ter gelegenheid van het 25-jarig huwelijksfeest van René en Adriënne Hermans, de opening van de tentoonstelling over armoede en burgerlijk armbestuur in het gemeentearchief Roosendaal en de heropening van J & W Bouwpartners

Ook werd een ontwerp voor een huishoudelijk reglement ter vaststelling in de algemene ledenvergadering voorbereid.

Raymond Van Staey werd namens de vereniging afgevaardigd in de Dorpsraad Wouw.

Ledenbijeenkomsten

Dit jaar kwamen de leden viermaal bijeen in ons heemcentrum "De Kapel". Op de algemene ledenvergadering van 28 februari met 35 aanwezige leden nam mevrouw Evi Jaspers-La Valette de Vierschaertrofee over van René Hermans. De andere drie ledenbijeenkomsten werden dermate slecht bezocht, gemiddeld 11 leden. Besloten werd deze bijeenkomsten om te zetten in een maandelijkse inloopavond, die 'aangekleed' wordt met een extra activiteit, zoals een expositie, een lezing e.d.

Leden en donateurs

Op 31 december 1996 was het aantal abonnees 669, namelijk 313 leden en 356 donateurs en het aantal is op het einde van dit jaar uitgekomen op 646, namelijk 324 leden en 322 donateurs.

Met de Heemkundekring "De Steenen Kamer" uit Steenbergens werd een

ruilabonnement gesloten.

In september werd een enquête rondgestuurd voor de leden en donateurs om hun meningen te peilen o.a. over activiteiten, tijdschrift, e.d.

Vierschaer-nieuws

Het Vierschaer-nieuws, bestemd voor onze leden, verscheen zesmaal met mededelingen over ledenbijeenkomsten, exposities, lezingen, zeefdrukken, boeken, activiteiten van naburige heemkundekringen en overige activiteiten.

Huisvesting

In de bibliotheek en de werkkamer werd de verlichting vernieuwd. Ook het magazijn werd gereorganiseerd. Voor de vernieuwing van de publicatiekast aan de gevel werden Lexanplaten aangeschaft.

Via mevrouw M. Braat en de curator, mevrouw E.A.M. Raaymakers-Rottier, van het faillissement van het voormalige Kant- en Zijdemuseum is de vereniging in het bezit gekomen van allerlei artikelen o.a. diaprojectie-apparatuur, vaatwerk, schoolfoto's en reportages van o.a. het bezoek van H.M. de Koningin.

Werkgroepen

Net als in voorgaande jaren werden verschillende verenigingsactiviteiten door speciaal daarvoor in het leven geroepen werkgroepen verricht.

Werkgroep archeologie

Inzake de voortgang van de inrichting van de Kasteelweide werd op 17 april overleg gepleegd met Monumentenzorg, de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek en de gemeente Roosendaal. Er werd afgesproken dat nu de cultuur-historische invulling dient te komen.

Na de oprichting van de afdeling West-Brabant van de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland werd besloten lid onze vereniging als lid aan te melden.

Werkgroep brandweermuseum

Overleg werd gevoerd met de Jeugdbrandweergroep Huijbergen inzake assistentie bij de werkzaamheden in het museum en bij activiteiten ter promotie van het museum. Dit resulteerde in het adopteren door deze groep van het onderhoud van het (rollend) materieel en het houden van demonstraties, uitleg en toezicht bij activiteiten op o.a. de Landgoeddagen en de Brabantse Kastelendag.

Werkgroep B.I.R.

Afgelopen periode werd begonnen met de beschrijving van de grote voorwerpen, die bij een particulier opgeslagen zijn. Ook het onderhoud van de aanwezige voorwerpen in de kelder van het bejaardenhuis werd gecontinueerd. Verder werden regelmatig voorwerpen uitgeleend voor exposities e.d.

Werkgroep houtzagerij

Het werk aan de vernieuwing van de dakbedekking en het gehele buitenschilderwerk aan het machinegebouw, annex werkplaats en kantine, werd dit jaar beëindigd. De kantine werd opgeknapt door het aanbrengen van een nieuw plafond met verlichting, het plaatsen van een nieuwe keukeninstallatie, het afwerken van de muren met structuurpleister en het binnenschilderwerk. Bij de aanleg van een waterleiding van het jachthuis naar het machinegebouw werd assistentie verleend; er werd een meterput gemaakt en de keuken werd op de waterleiding aangesloten.

Op verzoek van de eigenaren van het landgoed Wouwse Plantage werd de afsluiting van de waterleiding naar de toiletten bij het brandweermuseum en het 'flatje' verzorgd.

Met de heren Speeckaert sr. zijn gesprekken gevoerd in verband met eventuele plannen voor de smederij en het jachthuis.

Voor de verbetering van de machine is contact opgenomen met o.a. de boomzaag in Wildert en een machinefabriek.

Werkgroep kinderspelen

Deze werkgroep leende regelmatig de onder haar beheer staande kinderspelen uit. Ook werden het onderhoud en de reparatie van de spelen

aangepakt.

Activiteiten

Exposities

Op 17 januari opende de wethouder van cultuur, mevrouw J. Chamalaun, de tentoonstelling over bodemvondsten uit Wouw en Brabantse gebruiksvoorwerpen. Op 18, 19, 24, 25 en 26 januari werd deze expositie nog door ruim 300 personen bezocht.

Als resultaat van het overleg op 19 maart met het Comité Open Monumentendag in Roosendaal werd besloten om op zaterdag 13 september het landelijk thema - de school als monument - in Roosendaal, Nispen en Wouw uit te dragen. Onze vereniging richtte in ons heemcentrum een thematentoonstelling in over het onderwijs op de vijf basisscholen met oud lesmateriaal, oude klasfoto's, schoolplaten, foto's van oude schoolgebouwen en videobanden van schoolactiviteiten.

Verder was molen "De Arend" opengesteld en werd de bestaande monumentenroute aangepast. De heer Van Eekelen van de gemeente Roosendaal had in de bestuurskamer een expositie ingericht met voorlichting over monumenten en alles daar omheen. In samenwerking met het comité in Roosendaal was een fietsroute van ca. 25 kilometer uitgestippeld. Ook op 14 september, op 15 september tijdens de fietstocht van het Vijfhoekoverleg en op 28 september tijdens de culturele dag was het heemcentrum opengesteld.

Op 13 september werd door het bestuur de opening van de nieuwbouw van het bedrijfspand van J & W Bouwpartners aan de Plantagebaan bijgevoond. Door uitlening werd tegelijkertijd in een door Karel Schrooyen ingerichte foto- en materialenexpositie een schitterende weergave van de historie van deze steenfabriek gegeven.

Op 27 oktober was oud-inwoner Prof. J. Teuns aanwezig in de Geerhoek om de tentoonstelling "Kinderarbeid" te openen met een thema-avond, dit alles in samenwerking met de gemeente en de K.V.O., afdeling Wouw. Op 1, 2, 8 en 9 november werd deze expositie door een dertigtal personen bekeken in het heemcentrum.

Lezingen

In samenwerking met de natuurvereniging "De Wouw" werden diverse lezingen gehouden: op 29 januari een dialezing met als titel: Een wereldreis in zakformaat, op 26 februari een lezing met o.a. dia's over Madeira, op 26 maart een filmavond over West-Brabant, op 21 april een dia-lezing over de Dintelse Gorzen.

Op 6 maart hield de heer J. Zodenkamp uit Made een lezing over maten en gewichten.

Excursies

Op 12 april vond een middagexcursie plaats in Hoogstraten met 12 deelnemers. Met een gids werden de St. Catharinakerk en het stadhuis bezocht; na de koffiepauze ook het Begijnhof en de toren.

Op 26 april werd een geleide ochtendwandeling gemaakt voor 6 (!) langs de vestingwerken in Bergen op Zoom.

Op 24 mei voerde de jaarlijkse excursie voor 20 deelnemers naar de stad Tilburg, waar o.a. de Heikeskerk, het Scription en het Textielmuseum werden bezocht.

Op 8 augustus werden leden van Heemkring "Hemiksem" ontvangen, die op hun jaarlijkse excursie o.a. de St. Lambertuskerk wilden bekijken. Na de koffie met harde eierkoeken vertrok het gezelschap naar Oud Gastel en Oudenbosch. De geplande stadswandeling op 10 oktober ging niet door vanwege te geringe belangstelling.

Op 11 november ging een tiental personen 's avonds naar de Katholieke Universiteit Brabant te Tilburg om o.a. de Brabant-Collectie te bekijken.

Op 28 december ging een bijna volle bus langs een route in België, waar kerststallen stonden opgesteld.

Regionale quiz

Op 14 november werd in Etten-Leur door het team, bestaande uit René Hermans, Frank Schijven, Theo Giele, Willem-Jan Joachems, Kees Bovée, Erik Dijkstra, Huub Jonckheere, Arno Melis, Veronique Roeg en Dianne Melis voor de vijfde keer de wisselbeker mee naar Wouw genomen door volle winst met op de tweede plaats "Broeder Christoffor" uit Oudenbosch en als derde "De Honderd Hoeven" uit Hoeven. De organisatie van deze

achtste quiz was in handen van "Jan uten Houte" en in 1998 zal de vereniging uit Oudenbosch hiervoor tekenen.

Brabantse Kastelendag

Voor de zesde keer werd in samenwerking met de Brabantse Kastelenstichting en de heer E. Speeckaert meegewerkt aan de organisatie van deze dag door openstelling van het landgoed Wouwse Plantage op maandag 19 mei (Tweede Pinksterdag). De uitbreiding van deze openstelling met een tuinbeurs, waarvan de organisatie geschiedde door de heer Kees van Eekelen en mevrouw Dini Wolt van kruidenkwekerij " 't Klokkebaaike", werd een groot succes met 3.876 betalende bezoekers. Kinderen tot 13 jaar hadden gratis toegang.

Landgoeddagen Wouwse Plantage

Op zaterdag 28 en zondag 29 juni werden weer deze landgoeddagen gehouden. Naast kramen van de V.V.V. Wouw, het bezoek door Frie Hamers als straatmuzikant en de Private Fire Brigade uit Aalst met een drietal brandweerwagens trokken, ondanks het slechte weer, 500 betalende personen langs de kinderspelen, de houtzagerij en het gratis sminken. Voor het brandweermuseum zijn we voortaan verzekerd van de medewerking door de Jeugdbrandweer Huijbergen, die een spetterende demonstratie gaven.

Rondleidingen landgoed Wouwse Plantage

De rondleidingen werden dit jaar verzorgd door Dianne Melis, Arno Melis, Jac Kerstens en Ted Dupont. Het totaal aantal personen dat werd rondgeleid kwam op 500. Op 2 oktober werden op verzoek van het Buurtbuscomité uit Wouwse Plantage de collega's met aanhang uit de gehele provincie rondgeleid.

Monumenten

Inzake de ontwikkelingen op het perceel op de hoek van de Roosendaalsestraat en de Martel en de plannen met het gebouw, waarin het voormalige Kant- en Zijdemuseum was gehuisvest, werd samen met het bewoners- en actiecomité 'Behoud van het Wouwse dorpskarakter' actie ondernomen

4

richting gemeentebestuur.

Inzake de monumentencommissie in de gemeente Roosendaal worden voortaan de agenda en de stukken toegezonden, zodat door het bestuur of een vertegenwoordiger de vergaderingen bijgewoond kunnen worden. De heer Ted Dupont, consulent monumentenzorg, nam deel aan de cursus gemeentelijke monumentenzorg.

Overige activiteiten

Op 9 maart werd acte de présence gegeven op de Culturele Manifestatie in schouwburg De Kring te Roosendaal.

Op 15 maart werd door 39 leden genoten van een Brabantse koffietafel in café 'In den Veehandel' onder muzikale begeleiding van volksmuziekgroep 'de Glacis'.

Op 16 april werd een brief verstuurd naar de gemeenteraad met het verzoek het voormalige gemeentewapen van Wouw vast te stellen als dorpswapen. De uitkomst hiervan is nog niet bekend.

Op 30 april werd o.a. reclame gemaakt voor het te verschijnen boek over Heerle op de Oranjemarkt in Heerle. Op 4 mei werden veel tijdschriften en zeefdrukken verkocht tijdens onze aanwezigheid op de geraniummarkt.

Begin juli werd de bruikleenovereenkomst met de gemeente gesloten inzake de boekencollectie van de voormalige gemeente Wouw. Van de 406 geïnventariseerde nummers kwamen 278 stuks over, evenals ingebonden jaargangen van het Staatsblad en het Provinciaal Blad. De inventarisatie van de reeds aanwezige boeken en tijdschriften werd gestart.

Op 28 september werd deelgenomen aan Wouw Cultureel met de expositie over de Wouwse basisscholen in het heemcentrum.

Sponsoring

Op de achterzijde van onze publicaties staat de naam van onze sponsor: Drankencentrale Wouw B.V. De werkgroep houtzagerij werd gesponsord door Van den Bergh Bouw C.V. uit Bergen op Zoom, Domij uit Roosendaal en Buys Afbouw uit Bergen op Zoom.

Redactionele aangelegenheden

Tijdschrift

Het jaar 1997 leverde voor de redactie opnieuw problemen op bij het samenstellen van het tijdschrift. Er was voortdurend gebrek aan artikelen, waardoor de redactieleden genoodzaakt waren zelf te veel tijd te besteden aan het samenstellen van artikelen. Ondanks dat werden er toch vier nummers uitgebracht. Het laatste nummer verscheen weliswaar vroeg in 1998, maar de 15de jaargang was daarmee tot een goed einde gebracht. De redactie van het tijdschrift werd in 1997 gevormd door Michel de Koning, Henk Hellegers, René Hermans en Frank Schijven. Buiten de redactie was Dianne Melis actief met het intikken van de tekst, die niet op diskette werd aangeleverd. Het afwerken van de tekst werd verzorgd door René Hermans, die hiervoor gebruikt maakte van de mogelijkheden van de computer van de vereniging. Frank Schijven en René Hermans waren verantwoordelijk voor het verzamelen van de kopij en afwerken van de tekst.

In de loop van 1997 verschenen twee tijdschriften en een dubbelnummer: het eerste nummer had een omvang van 92 pagina's en bevatte onder meer een artikel over de armenzorg in Roosendaal en Wouw van de hand van Jos Hopstaken, een artikel van Arno Melis over de Brabantse koffietafel, een tweede artikel over Wouwse bijnamen van Huub Jonckheere en de gemeenteraad in 1897 van Henk Hellegers. René Hermans startte een serie artikelen over wandelingen door de dorpen en in dit nummer was het dorp Moerstraten aan de beurt. Het tweede nummer telde 100 bladzijden en hierin had René Hermans een gesprek met Petrus Dekkers uit Moerstraten. Daarnaast artikelen over het nieuws in 1897, een wandeling door Wouwse Plantage en een beschrijving van wielerbond 'La Vitesse'. Eind september werd besloten om geen septembernummer uit te geven, maar een dubbelnummer te wijden aan de Wouwse steenfabrieken. Dat nummer kwam begin 1998 gereed en René Hermans beschreef in 190 bladzijden niet alleen de vier grote fabrieken op Zoomvliet, Oostelaar in Wouwse Plantage en in Heerle, maar ook kleine, oudere veldovens. Met interviews werden de verhalen aangevuld, terwijl de steengalerij in

Wouwse Plantage als voorbeeld van wat mogelijk is op het gebied van 'monumentenbehoud' wordt aangevoerd. Dit nummer werd in een oplage van 800 exemplaren vervaardigd en maakte nogal wat tongen los. De losse verkoop kwam hierdoor weer aardig op gang.

Gidsen

In 1997 werd op het gebied van speciale gidsen geen nieuw beleid ontwikkeld. Ook nu moesten het bij voornemens blijven. Grote oorzaak was opnieuw het gebrek aan tijd.

In dit verslagjaar werkten Frank Schijven en René Hermans verder aan het register over de jaren 1983/1992 en eind 1997 kwam het register gereed en op dit moment wordt in overleg met het bestuur gekeken hoe er verder gehandeld moet worden. Inmiddels is gestart met een register op de jaren 1993 en verder.

Oude nummers

Dit jaar waren er opnieuw mensen, die oude nummers van het tijdschrift wilden hebben. Er zijn nog steeds mensen die proberen om hun serie compleet te krijgen, hoewel dat steeds moeilijker wordt. In de loop van vorig jaar werden de nummers, die in voorraad waren, in een overzichtje gepubliceerd. Voor mensen, die geïnteresseerd zijn, zal als er ruimte is in het tijdschrift een overzicht worden opgenomen van de exemplaren, die nog beschikbaar zijn. Inmiddels heeft de redactie weer de beschikking gekregen over een groot aantal oude exemplaren, die in de loop van 1998 voor de leden beschikbaar komen.

Boek over Heerle

In 1997 werd hard gewerkt aan het samenstellen van de teksten voor het boek over Heerle. Dit moest in september 1997 van de persen rollen, maar het onderzoek en de correcties vergden zoveel tijd dat eindredacteur René Jacobs in overleg met de schrijvers besloot om het werk een jaar uit te stellen. Eind 1997 was het zover dat de tekst persklaar was. Het werk van de fotoredactie met René Jacobs, Frank Schrijven en René Hermans kon toen beginnen.

Slotboek Wouw

Hoewel niet direct een activiteit van onze eigen kring, willen we toch enige aandacht schenken aan een nieuw boek dat in 1997 het licht zag. Het was een gratis uitgave van de gemeente Wouw dat als afscheidsgeschenk aan alle inwoners die kenbaar hebben gemaakt dat ze een exemplaar willen hebben, beschikbaar werd gesteld. Het boek werd samengesteld door onze redacteur René Hermans en telde 176 pagina's met daarin de historie van de Wouwse verenigingen en instellingen in de twintigste eeuw. Daarnaast werden veel foto's opgenomen. Het boek werd in oktober officieel gepresenteerd en voorzitter Bep Kemperman van het comité slotactiviteiten overhandigde het eerste exemplaar aan burgemeester M. Marijnen.

Redactie stopt

Frank Schijven en René Hermans hebben eind 1997 aangegeven dat hun zestiende jaar als redactielid tevens het laatste jaar wordt. In de loop van 1998 zullen zij nieuwe mensen inwerken en zich voortaan beperken tot het schrijven van artikelen. De nieuwe redactie kan dan beginnen aan de vernieuwing van het tijdschrift, waarbij niet alleen de lay-out aangepast kan worden, maar ook nieuwe computertechnologieën toegepast kunnen worden. Het volgende jaarverslag zal daarom ook het laatste zijn van de hand van de huidige redactie.

Varia

Schenken en bruikleengevingen

Van de navolgende personen mochten we schenkingen ontvangen: H. van Geel, J. Huyps, L. van der Zon, A. Siebelink, L. Matheusen, J. Kerstens, L. van Geel, J. Verbogt, J. van Tiggelen, J. Trouw-Doggen en B. van Meer. Voor het in bruikleen gekregen smidsvuur is de vereniging er nog niet in geslaagd een nieuwe bestemming te vinden.

Externe betrekkingen

Op 17 april en 6 november zijn in Oirschot de vergaderingen bezocht van de Raad van Aangeslotenen. Op 5 maart en op 21 oktober werden de

regionale bijeenkomsten van Westbrabantse heemkundekringen bijgewoond.

Op 5 maart werd meegewerkt aan de V.V.V.-dagtip in de studio van Omroep Brabant te Breda. Op 20 mei begeleidde Jac Kerstens een 18-tal personen van de sector stadsontwikkeling, afdeling beleid op de fiets langs de leukste plekjes van de voormalige gemeente Wouw.

Op 31 mei werd de feestdag ter gelegenheid van 50 jaar Brabantse Heem bezocht op de militaire vliegbasis 'Welschap' te Eindhoven.

Op 2 juni werd deelgenomen aan de vergadering met vertegenwoordigers van de cultuur-historische instellingen in de gemeente. Voor dit halfjaarlijkse overleg is de vereniging voortaan gesprekspartner.

Wouw, 10 maart 1998,

H.C.C.Jonckheere

